

Remissvar

Dnr 2022–167

2022-04-22

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Kompensation för höga drivmedelskostnader

I2022/00901

Konjunkturinstitutet (KI) har givits möjlighet att lämna synpunkter på förslaget i promemorian ”Kompensation för höga drivmedelskostnader”. Förslaget är en del av ett paket som syftar till att möta höga drivmedelspriser. KI har redan lämnat synpunkter på förslagen om pausad reduktionsplikt och tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel.¹

KONJUNKTURINSTITUTETS SYNPUNKTER

Den engångskompensation för höga drivmedelspriser som föreslås innebär en allmän förstärkning av stödmottagande bilisters köpkraft, och har inte samma direkta koppling till drivmedelskonsumtionen som exempelvis förslaget om sänkt skatt på bensin och diesel. KI ser en poäng med att komplettera dessa direkt prispåverkande förslag med ett mer neutralt styrmedel såsom det här föreslagna. Det lämnar åt aktörer att välja hur de spenderar kompensationen, vilket är att föredra ur effektivitetssynpunkt. Stödmottagarna kan använda pengarna till klimatvänliga konsumtionsvanor eller transportsätt. I promemorian görs därför bedömningen att engångskompensationens effekt på koldioxidutsläppen från svensk transportsektor är försumbar. KI menar dock att förutsättningarna att nå svenska klimatmål ändå kan påverkas.

För att nå det ambitiösa svenska klimatmålet för transportsektorn 2030 krävs oundvikligen höga drivmedelspriser över tid. Att då motivera kortsiktiga statliga åtgärder utifrån ökade drivmedelspriser kan skapa förväntningar om att staten även i framtiden kommer att kompensera för höjda drivmedelskostnader. Det kan i sin tur påverka styrningen och uppfyllelsen av de svenska klimatmålen.

Vidare, om motivet är ökade drivmedelskostnader för personer som är beroende av bilen har förslaget låg träffsäkerhet. Ju mer en person är nödgad att använda bilen, på grund av långa avstånd och/eller brist på alternativa färdssätt, desto lägre blir den relativa kompensationen. Träffsäkerheten förbättras sannolikt något genom högre kompensation i glesbygd.

En diskussion som hade varit intressant att ha med i promemorian är hur man anser att förslaget kompletterar förslagen om sänkt skatt på bensin och diesel och pausad reduktionsplikt och varför en kompensation till bilägare behövs.

¹ Se remissvar till promemorian ”Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel”, Dnr 2022-138, och remiss av promemorian ”Pausad höjning av reduktionsplikten för bensin och diesel 2023”, Dnr 2022-137.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Pelle Marklund. I den slutliga handläggningen av remissvaret har också Anna Dahlqvist och Maria Gustafsson deltagit.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör